

НЕДЕРЖАВНІ ПЕНСІЙНІ ФОНДИ СТВОРЯТЬ УМОВИ ДЛЯ КОМФОРТНОЇ СТАРОСТІ

НПФ, продовження з ст. 1
ючий НПФ. Відкривши рахунок у фонді, учасник самостійно визначає обсяг внесків, а також планує графік їх сплати до фонду. Таким чином він визначає розмір додаткових пенсійних виплат, які одержуватиме після виходу на пенсію.

USAID активно сприяє формуванню НПФ в Україні.

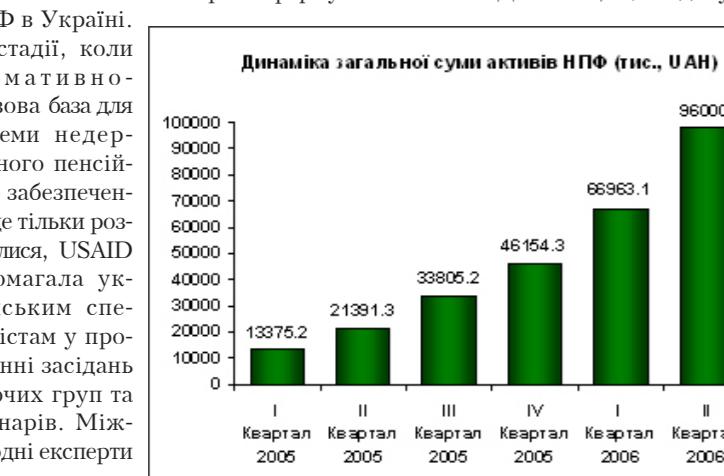
На стадії, коли нормативно-правова база для системи недержавного пенсійного забезпечення ще тільки розвивалася, USAID допомагала українським спеціалістам у проведенні засідань робочих груп та семінарів. Міжнародні експерти активно консультували спеціалістів з Міністерства праці та соціальної політики, Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку, Пенсійного фонду України та Державної комісії з регулювання ринку фінансових послуг щодо кращого міжнародного досвіду у сфері недержавного пенсійного забезпечення та застосування такого досвіду на теренах України.

За підтримки USAID державні регуляторні органи почали проводити навчальні програми для спеціалістів, а також активні кампанії для інформування населення про побудову ефективної політики НПФ та принципів їх діяльності. Окрім того, USAID успішно співпрацює з недержавними організаціями, об'єднуючи, таким чином, спеціалістів, які відіграють важливу роль у майбутньому розвитку НПФ. Як і в кожному випадку зачаткування нової справи, перед НПФ стоять певні труднощі. Згідно з нещодав-

нім соціологічним дослідженням, майже всі опитані схвалюють поставилися до нових можливостей одержувати додаткову пенсію. Однак люди не були певні, чи можна довіряти новоутвореним організаціям своїм грошим.

Для того, щоб здобути довіру громадян та поінформувати їх про те, як вони можуть скористатися новими можливостями, не обхідно провести освітню програму. Її завдання - поінформувати людей про основні принципи роботи НПФ, пояснити їм, куди будуть інвестуватись активи НПФ як ці інвестиції зможуть збільшити їх майбутні пенсії.

Незважаючи ні на що, перспектива розвитку НПФ виглядає досить оптимістично. Згідно з останніми даними, за 2,5 роки після прийняття закону у 2004 році в Україні засновано понад 50 НПФ, які на нинішній день вже накопичили близько 100 млн. грн. Особливо вражают дані за період з березня 2005 року до березня 2006 року, за який активи НПФ зросли на 500%. Проект «Розвиток ринків капіталу» USAID, має на меті продовжувати докладати всіх зусиль для ефективної підтримки розвитку НПФ в Україні. Проект і надалі надаватиме необхідну експертно-консультаційну та технічну підтримку державним регуляторним органам і недержавним організаціям щодо інформування населення, а також розробки і проведення програм для спеціалістів.

ЕКСПЕРТИ ВІДПОВІДАЮТЬ НА ЗАПИТАННЯ ПЕНСІЙНОЇ РЕФОРМИ

ГАРЯЧА ЛІНІЯ, продовження з ст. 2

Г: Окрім того, що ми консультуємо з питань пенсійної реформи, часом ще й просимо вислуховуємо тих, хто телефонує. Слухаючи про проблеми пенсіонерів з віддалених сіл, часто чуємо ще й про те, що не несуться кури чи не доїться корова.

З: Що вам подобається у роботі?

Н: Ми допомагаємо людям вирішити проблеми, пов'язані з їхніми пенсіями. Наприклад, коли телефонують через затримку виплати пенсії, ми повідомляємо про це Міністрації, яке координує Пенсійний фонд України. Це допомагає негайно відправити ситуацію. Дуже часто шлях до вирішення проблеми є простим.

З: Який внесок ви робите до пенсійної реформи в Україні?

Н: На мою думку, наша робота - це ефективний метод донесення до людей усіх аспектів пенсійної реформи. До того ж ми допомагаємо людям зрозуміти їхні пенсійні права і обов'язки, підвищуючи таким чином обізнаність громадян про нову трирівневу пенсійну систему та підвищуючи їхнє сприйняття пенсійної реформи в Україні.

Більш детальну інформацію про пенсійні питання Ви зможете отримати запитавши експерта на сайті www.pension.kiev.ua, або зателефонувавши на безкоштовну Гарячу лінію за номером 8 800 500 3920.

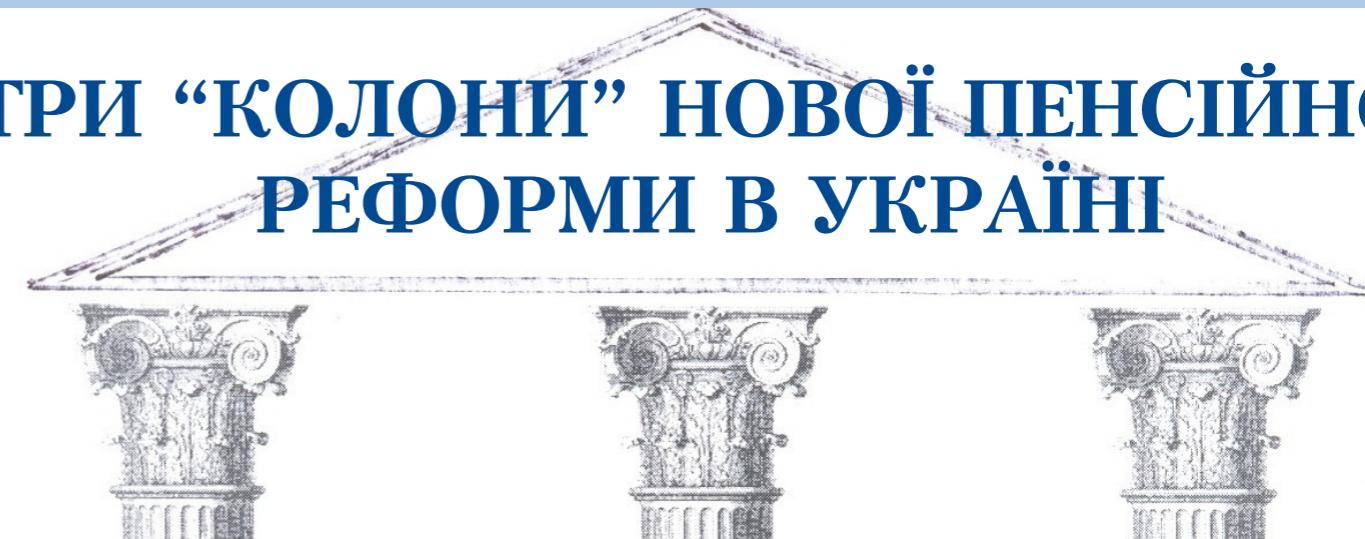

Головна мета діяльності Агентства США з міжнародного розвитку (USAID) в Україні – допомогти завершити перехід до широко усталеної демократичної системи з ринково орієнтованою економікою. Основними напрямами допомоги USAID є **економічне зростання, розвиток демократії та самоврядування, охорона здоров'я та соціальний сектор**.

За період з 1992 р., USAID надало технічну і гуманітарну допомогу Україні на суму понад 1,6 мільярдів доларів. Додаткову інформацію про програми USAID в Україні можна отримати на веб-сторінці: <http://ukraine.usaid.gov> або написавши до omyrtalo@usaid.gov

USAID INSIGHT

ТРИ “КОЛОНИ” НОВОЇ ПЕНСІЙНОЇ РЕФОРМИ В УКРАЇНІ

“Остерігаймося, щоб старість не наклали більше зморшок на нашу душу, аніж на наше обличчя», - говорив філософ епохи Відродження Мішель Монтень.

У пострадянських країнах ця думка отримала відгук лише декілька років тому, коли держави почали вправляти недоробки минулого і поступово поліпшувати умови життя літніх людей. Росія, Казахстан, Молдова, Польща, Болгарія і безліч інших країн СНД і Європи визнали за необхідність забезпечити благополучну старість своїм громадянам. Тепер час пенсійної революції настав і в Україні.

Солідарна пенсійна система радянського типу, де люди отримували одинакову пенсію незалежно від особистих трудових заслуг. Ця система діяла протягом багатьох років і після прийняття Україною незалежності і не задоволяла ані пенсіонерів, ані працюючих, ані працедавців. Високі відрахування до Пенсійного фонду загнали зарплати у «конверти», крім того, пенсійна система не давала можливості

громадянам самим впливати на розмір пенсійних внесків.

Сьогодні українська сфера пенсійного забезпечення переживає період реформ. Вибудовується нова пенсійна система, яка має забезпечити фінансову стабільність на тривалий період та адекватний рівень пенсійних виплат людям похилого віку.

Її головна мета - створити нові можливості для громадян самим впливати на розмір майбутніх пенсійних виплат; забезпечити людей похилого віку стілм та надійним доходом; забезпечити належне заміщення заробітної плати пенсією та зменшити бідність серед людей похилого віку.

Нова пенсійна система тримається на так званих «трьох колонах». Перша з них, або 1-ший рівень пенсійної системи - це нині діюча солідарна система; 2-ий рівень - обов'язкова накопичувальна пенсійна система; 3-ій рівень - добровільна система недержавного пенсійного забезпечення. Осучаснений 1-ший рівень та 3-ий рівень функціонують в Україні з 1 січня 2004 року (недержавні пенсійні фонди (НПФ) розпочали приймати пенсійні внески з

початку 2005 року). Другий рівень - обов'язкова накопичувальна пенсійна система планується до введення з 1 січня 2009 р.

Однією з головних переваг нової пенсійної системи є врахування інтересів усіх соціальних верств населення. Кожен з трьох рівнів умовно розраховані на певну частину населення: перший - для всіх, другий - переважно для молодого населення країни, і третій - для заможних громадян, у яких по мірі зростання заробітної плати виникає бажання додатково відкладати кошти на старість. В Україні діє так званий “нульовий рівень”, який передбачає надання грошової соціальної допомоги за рахунок державних коштів малозабезпеченим категоріям громадян та інвалідам, які не набули права на пенсію.

Розвиток і подальше впровадження нової пенсійної системи залежить від певних економічних та політических умов. Брак коштів у Пенсійному фонду України, що виник внаслідок політичного рішення підвищити виплати теперішнім пенсіонерам.

ПЕНСІЙНА РЕФОРМА ст. 4

УКРАЇНА РОЗВИВАЄ НЕДЕРЖАВНІ ПЕНСІЙНІ ФОНДИ

Прагнучи приєднатися до світової спільноти, Україна запроваджує успішний досвід розвинутих країн. Яскравим прикладом цього є ухвалення Верховною Радою Закону «Про недержавне пенсійне забезпечення» у 2004 році. Цей закон створює у країні правову базу для діяльності недержавних пенсійних фондів (НПФ), а громадяни України мають можливість самостійно впливати на рівень пенсійних виплат, які вони одержуватимуть після виходу на пенсію як додаток до солідарної пенсії.

Головна мета НПФ полягає у накопиченні з більшенні добровільних пенсійних внесків його учасників. Кожен український громадянин має право обрати найбільш ефективно працюючий НПФ, або написавши до НПФ, ст. 4

Комікс, у якому Пінокіо заохочує Джіпетто інвестувати гроші у Недержавний Пенсійний Фонд замість шахрайських “Еліта” та МММ.

У НОМЕРІ:

Три “колони” нової пенсійної реформи в Україні ст. 1

Україна розвиває недержавні пенсійні фонди ст. 1

Гаряча лінія з пенсійних питань допомагає українцям ст. 2

Соціально відповідальний бізнес та громадські організації допомагають пенсіонерам ст. 3

Гаряча лінія допомогла жінці підвищити пенсію ст. 3

Гаряча лінія з пенсійних питань допомагає українцям

Якщо ви пересічний українець, то мабуть ви читали чи чули десь про пенсійну реформу в Україні. І, звичайно ж, ви знаєте дещо про пенсії: вони бувають державними і недержавними, спеціальними і професійними. Але так само, як і багато інших українців, ви губитеся у вирії інформації намагаючись знайти відповіді на питання, пов'язані з власною пенсією.

Щоб допомогти українцям краще зрозуміти, як працює нова система, і які вона має переваги, Міністерство праці та соціальної політики, Пенсійний фонд України та Державна комісія з регулювання ринків фінансових послуг в Україні створили Гарячу лінію з пенсійних питань, яка функціонує за підтримки USAID. Операторами гарячої лінії є професійні юристи, які мають величезний досвід роботи у сфері соціальної допомоги.

«Запитай у експерта» на www.pension.kiev.ua

Більшість з них розпочали роботу у жовтні 2003 року - саме тоді, коли почала працювати Гаряча лінія. На сьогодні вони вже відповіли на понад 220 000 телефонних дзвінків з усієї України. Крім того, вони письмово відповідають на питання, які задають на форумі «Запитай у експерта», який також підтримує USAID.

Галина Сидоренко (ліворуч) та Надія Ткач (праворуч) за роботою. (Фото надано проектом USAID "Розвиток ринків капіталу")

Коли ми завітали на Гарячу лінію, черга віповідати на дзвінки випала Надії і Галині. Ми зустрілися з ними в їхньому уофісі, який знаходиться у Міністерстві праці та соціальної політики. Телефони дзвонили невпинно, і нам довелося терпляче чекати, поки вони консультували людей. У нас був час роздивитися затишну кімнату: два добре обладнаних робочих місця, комп'ютери та необхідна друкована інформація про пенсійну реформу. Коли телефони замовкали на кілька хвилин, у нас видавалася можливість поспілкуватися.

З: Телефони не замовкають. На скільки дзвінків вам вдається відповісти протягом дня?

Н: Близько 200 дзвінків на день. А ще до 40 питань в тиждень з форума на сайті, що функціонує за підтримки USAID.

З: Звідки люди дізнаються про Гарячу

лінію? Як ви можете охарактеризувати людей, які вам телефонують?

Г: Переважно з газет, як-от «Пенсійний кур'єр», «Пенсія» та «Факти», а ще з пенсійного сайту Проекту USAID Розвиток ринків капіталу. Останнім часом телефонують люди, які почули про Гарячу лінію у численних телевізійних інтерв'ю зі спеціалістами з Міністерства праці та соціальної політики України. Мені приємно, що телефонують не лише пенсіонери, але й молоді люди, які вже задумуються про майбутні пенсії. А ще бувають дзвінки з регіональних відділень Пенсійного фонду України, бухгалтерів та менеджерів відділів персоналу українських підприємств. Вони запитують про те, як розрахувати страховий стаж своїх працівників.

З: А чи трапляються якісь цікаві випадки у роботі?

див. ГАРЯЧА ЛІНІЯ, ст. 4

ЧИ ГОТОВІ ВИ СТАТИ ПЕНСІОНЕРОМ?

1. Як часто думаете ви про майбутню пенсію?

- a. Досить часто (10 балів)
- b. Інколи (5 балів)
- c. Ніколи (2 бали)

2. Ви чоловік чи жінка віком від 25-50 років?

- a. Так (10 балів)
- b. Ні (5 балів)

3. Ви задоволені середнім розміром пенсії, яку сьогодні одержують пенсіонери?

- a. Ні (10 балів)
- b. Хотілося б, аби він був більшим, але від мене нічого не залежить (5 балів)
- c. Абсолютно задоволена/ий (2 бали)

4. Ви б хотіли бути забезпеченим пенсіонером?

- a. Так (10 балів)
- b. Не знаю (5 балів)
- c. Вже звик/ла до того, що є (2 бали)

5. Ви готові відкладати від 20 до 100 грн. щомісяця на майбутню пенсію?

- a. Так (10 балів)
- b. Ні (5 балів)

6. Ви б хотіли, щоб розмір ваших пенсійних заощаджень постійно збільшувався?

- a. Так (10 балів)
- b. Ні (5 балів)

7. Ви б хотіли отримувати пенсійні виплати з системи недержавного пенсійного забезпечення на додаток до соціальної пенсії?

- a. Так (10 балів)
- b. Ні (5 балів)

8. Ви знаєте, що в Україні проводиться пенсійна реформа?

- a. Звичайно, знаю (10 балів)
- b. Щось чула/чува (5 балів)
- c. Мене це не цікавить (2 бали)

9. Ви знаєте щось про недержавні пенсійні фонди?

- a. Добре знаю (10 балів)
- b. Щось читала/в (5 балів)
- c. Нічого про це не знаю (2 бали)

10. Ви готові сплачувати внески до НПФ?

- a. Я вже є учасником НПФ (10 балів)
- b. Збираюся стати учасником НПФ (5 балів)
- c. Мене це не цікавить (2 бали)

РЕЗУЛЬТАТИ:

76-100 балів - у вас є реальна можливість жити забезпеченено, подорожувати і тішитися внуками після виходу на пенсію.

51-75 балів - можливо, ви одержуватимете тільки солідарну пенсію після виходу на пенсію, але все ще можна відправити.

33-50 балів - на жаль, у пенсійному віці вам доведеться жити лише на солідарну пенсію, або варто замислитися про інші варіанти вже зараз.

Соціально відповідальний бізнес та громадські організації допомагають пенсіонерам

це все що мені потрібно!" - каже вона.

Уже другий рік поспіль пані Ачкасова отримує продуктовий набір, що складається з найнеобхідніших для пенсіонерів продуктів, як-от: тушонка, гречка, макарони, олія, мука, чай, цукор, печиво. Такі пакети, придбані на кошти компанії Philip Morris Україна, розповсюджувала місцева громадська організація (ГО) «Демократичний союз молоді» («ДОМ»). Рік тому Фонд Євразія разом з «ДОМ» і Philip Morris розпочали роботу над цим проектом. «ДОМ» розповсюдив 8 000 продуктових пакетів серед малозабезпечених одиноких пенсіонерів, а також серед

харків'ян з обмеженими фізичними можливостями. Розробляючи механізм розповсюдження продуктових пакетів, організація співпрацювала з територіальними центрами соціального обслуговування громадян, місцевими ГО та підприємцями, створивши інноваційну модель партнерства громадськості, влади та бізнесу, що може стати прикладом для наслід-

Гаряча лінія допомогла жінці підвищити пенсію

54-річна Надя з невеликого міста Носівка, що у Чернігівській області, вийшла на пенсію рік тому через проблеми зі здоров'ям. Усе життя вона важко працювала: спочатку протягом майже 20 років державним службовцем у Державному банку СРСР м. Носівка, а потім після розпаду Радянського Союзу, коли банк було приватизовано та трансформовано в акціонерний комерційний банк «Україна», продовжila працювати там начальником кредитного відділу. Коли у 2000 році банк збанкрутівав, Надя пішла на роботу до фінансово-комерційного відділу Носівської районної державної адміністрації.

Її життя було нелегким: чоловік-міліціонер багато часу проводив на роботі, розслідуючи кримінальні справи і часто працюючи в нічну зміну. Тому двох синів вона виховувала практично сама. Зазвичай проблеми і негоди в житті відбиваються на здоров'ї. Це і трапилося з Надею, коли влітку 2005 року їй поставили діагноз: рак молочної залози. Відразу зробили операцію, після якої вона отримала другу групу інвалідності і право на пенсію по інвалідності як державний службовець. Наді не вистачало грошей. Після операції їй на 5 років призначили ліки, що разом з препаратами, які вона приймає від діабету, забирали дуже багато грошей. Ні на що інше коштів майже

Надія з онуком Нікітою на святі Першого дзвоника. (Фото надано проектом USAID "Розвиток ринків капіталу")

не залишалось. На щастя, у січні 2006 року, згідно з Постановою Кабінету Міністрів, відбулося підвищення заробітної плати державним службовцям (Примітка: пенсії державним службовцям перераховують щоразу, коли відбувається підвищення заробітної плати державним службовцям). Тому, коли Наді відбулося підвищення заробітної плати державним службовцем, вона отримала додаткову пенсію, яку передбачає, що пенсії державним службовцям підвищуються на середній розмір премій, що були виплачені усім спеціалістам за аналогічною посадою у даній державній установі.

Відтоді життя Наді поліпшилося: її пенсія збільшилась на 30%, і зараз вона може собі дозволити купувати не лише ліки, але й робити маленькі приємності для онука Нікіти, який цього року пішов до школи.

України розраховує розмір пенсії. Також від колишніх колег Наді дізналася, що за той місяць вони одержали премії, а це означало, що адміністрація мала включити таку інформацію про премії і до її довідки. Однак в адміністрації забули це зробити. Без цієї інформації підвищення її пенсії було б просто незначним. Вона вирішила звернутися до Носівської райдержадміністрації, аби там переглянули її довідку, але її відмовили на підставі того, що після виходу Наді на пенсію, на її посаді нікого не взяли.

Не в змозі довести свою правоту, але не бажаючи відступати, Наді вирішила шукати професійної допомоги. Вона зателефонувала на Гарячу лінію з пенсійних питань. Спираючись на пораду операторів, Наді подала заяву до Носівської райдержадміністрації, посилаючись на нову Постанову Кабінету Міністрів, яка передбачає, що пенсії державним службовцям підвищуються на середній розмір премій, що були виплачені усім спеціалістам за аналогічною посадою у даній державній установі.